

عنوان مقاله:

مطالعه بانک بذر خاک در ذخیره گاه جنگلی باغ شادی هرات، استان یزد

محل انتشار:

مجله پژوهش های علوم و فناوری چوب و جنگل، دوره 27، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

رامتین مددی - دانشگاه یزد

آفاق تابنده ساروی - گروه محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی و کوبیرشناسی، دانشگاه یزد، ایران

بهمن کیانی - دانشگاه یزد

اصغر مصلح آرانی - دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: بررسی و ارزیابی ذخایر بذری خاک در یک اکوسیستم، اطلاعات ارزشمندی از وضعیت ترکیب گیاهی آن اکوسیستم فراهم می آورد. این بررسی ها منجر به درک و شناخت هرچه بیشتر شرایط پوشش گیاهی آن منطقه خواهد شد. در تحقیق پیش رو برای نخستین بار پتانسیل بذری خاک در منطقه حفاظت شده باغ شادی یزد مورد مطالعه قرار گرفت. مواد و روش ها: ابتدا دو محدوده تحت چرا و قرق از رویشگاه جنگلی باغ شادی یزد با تیپ مشابه انتخاب شدند. سپس در هر منطقه (تحت قرق و چرا) تعداد 20 پلات دایره ای به شعاع 12 متر برداشت شد. نمونه برداری از بانک بذر تا عمق 10 سانتی متری خاک و در دو عمق (0 تا 5 و 5 تا 10 سانتیمتر) در زیر تاج درختان و نیز فضای بیرون تاج در دو فصل رویشی (بهار و پاییز) صورت گرفت. تراکم، ترکیب و غنای گونه ای نمونه های بانک بذر خاک به روش ترکیبی (استخراج بذور درشت و جوانه زنی بذور ریز) برآورد شد. یافته ها: عمق خاک اثر معناداری بر بانک بذر خاک داشت. تاثیر فصول رویشی بهار و پاییز بر بانک بذر خاک منطقه، متفاوت بود و فصل پاییز به لحاظ تعداد، تراکم و مقادیر عددی شاخص های تنوع زیستی، مقادیر بالاتری را نسبت به فصل بهار نشان داد. همچنین بر اساس نتایج، تعداد و تراکم بانک بذر در زیر پوشش تاجی بیشتر از خارج آن بود و قرق اثر معنی دار بر بانک بذر خاک نداشت. نتایج آزمون t مستقل نشان داد از نظر غنا بین منطقه تحت چرا و قرق تفاوت معنی داری وجود ندارد اما در منطقه تحت چرا، تعداد بذر نسبت به منطقه حفاظتی بیشتر است. همچنین نتایج تجزیه و تحلیل واریانس نشان داد که فصل رویشی و تاج پوشش بر همه پارامترهای مورد مطالعه بانک بذر خاک اثر معنی داری داشتند. همین طور مقایسه شاخص های عددی تنوع زیستی بانک بذر خاک در مناطق تحت چرا و قرق نشان داد که مقادیر غنای گونه ای، تنوع سیمپسون، شانون وینر و یکنواختی پیلو در فصل پاییز نسبت به فصل بهار و در زیر تاج نسبت به بیرون از تاج به طور معنی داری بیشتر است. نتیجه گیری: در منطقه تحت چرا نیز به اندازه کافی بذر گونه های مختلف تولید می شود اما شاید پس از سبز شدن توسط دامها و موجودات منطقه از بین می روند. در واقع قرق با توجه به تراکم و تنوع بذر برآورد شده بانک بذر خاک، به تنهایی زادآوری جنگل را تضمین می کند اما در عین حال به نظر می رسد باید جهت رفع مشکلات خشکیدگی بادام و آفات بویژه سوسک های چوبخوار تدبیری اندیشیده شود.

کلمات کلیدی:

جنگل باغ شادی یزد، بانک بذر خاک، منطقه تحت چرا و قرق، شاخص تنوع زیستی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1025492>

